

Granskning av krisberedskap i kommunen och bolagskoncernen

Granskningens inriktning

EY har på uppdrag av stadens revisorer granskat kommunens och de kommunala bolagens kris- och katastrofberedskap. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer en tillräcklig kris- och katastrofberedskap för den kommunala verksamheten och bolagskoncernen.

Granskningens utgångspunkt är lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Lagen syftar till att kommunerna ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid. I lagen föreskrivs bland annat att kommunen ska ha en krisledningsnämnd, genomföra risk- och sårbarhetsanalyser, planera insatser samt genomföra utbildning och övning för personal och förtroendevalda.

lakttagelser kring förvaltningen

Vår bedömning är att verksamheten över lag bedrivs på ett föredömligt sätt. Staden har en hög ambitionsnivå för hela arbetet från planering till övning och i verkställandet av krisorganisationen när särskilda händelser inträffar. Det är positivt att staden tar ett samlat grepp om trygghets- och säkerhetsfrågorna där krisberedskap bara är en av flera delprocesser i ett mer övergripande arbete. Den höga ambitionsnivån kan dock vara svår för samtliga delar av kommunen att upprätthålla när kompetens och utrymme i tid saknas. I de styrande dokumenten finns till exempel åtaganden för samtliga nämnder och bolag oavsett deras relevans för krisberedskap och samhällsviktig verksamhet.

Samarbetet inom staden är aktivt och väl-etablerat med flera kontaktpunkter mot lokala och regionala externa aktörer.

Övnings- och utbildningsverksamheten är omfattande. Såväl övningar som inträffade händelser utvärderas med stor nogsamhet och

med god förmåga att definiera förbättringsområden för verksamheten. Vi ser en risk i att det inom förvaltningarna och bolagen inte finns kapacitet att kunna genomföra samtliga identifierade åtgärder. Det är därför viktigt att varje verksamhet har strukturer för att prioritera mellan dessa åtgärdsförslag och möjlighet att verkställa dem inom ramen för sin egen organisation.

Risker med koppling till granskningens tema bedöms vara en närvarande om än inte central del i uppföljningen av intern kontroll.

Centrala dokument som rör Västerås stad risker, sårbarheter och åtgärder för att minska dessa är offentligt tillgängliga och vi bedömer att det kan finnas anledning att se över om uppgifter i dokumenten bör beläggas med sekretess.

Rekommendationer förvaltningen

Utifrån vad som framkommit i granskningen rekommenderas att kommunstyrelsen:

- ▶ Säkerställer att arbetet med krishanteringsplaner följs upp och utvecklas så att hela kommunens organisation är väl förberedd i sin kris- och katastrofberedskap.
- ▶ Säkerställer att samtliga delar av den kommunala organisationen som ansvarar för samhällsviktiga platser och funktioner deltar aktivt i den kommunala kris- och katastrofberedskapsorganisationen.
- ▶ Tar ställning till om bolagens krishanteringsplaner ska fastställas av respektive bolagsstyrelse, i enlighet med Plan för samverkan vid samhällsstörning, och i så fall säkerställer att så sker.

Granskning av krisberedskap i kommunen och bolagskoncernen

Granskningens syfte är att bedöma om bolagsstyrelserna säkerställer en tillräcklig kris- och katastrofberedskap.

lakttagelser kring bolagen

Bolagen berörs i varierande utsträckning av frågan om kris- och katastrofberedskap.

Inom Mimer, Mälarenergi (inklusive Elnät AB och Fibra), Västerås Flygplats och Mälardammen bedömer EY att det finns en tillräcklig kris- och katastrofberedskap samt att bolagen lever upp de till krav som kommunfullmäktige har ställt genom *Plan för samverkan vid samhällsstörning* med undantag för att arbetet sker på ledningsgruppsnivå och inte har förankrats i bolagsstyrelserna enligt vad som framgår av planen. Revisorerna bedömer att ett förtydligande kring ansvarsfördelningen behövs.

Västerås Marknad och Näringsliv bedöms ha god beredskap och planering för de strategiska evenemang som bedrivs inom bolaget men saknar planering för övriga delar av verksamheten. Bolaget fanns inte vid den tidpunkt då kommunen genomförde sin risk- och sårbarhetsanalys med tillhörande åtgärdsplaner och är därför endast i begränsad omfattning involverade i det kommungemensamma arbetet. Inom Strategiska Fastigheter AB och Västerås Parkering AB är verksamheten så nära integrerad med den kommunala förvaltningen att inget särskilt beredskapsarbete kan kopplas till bolagen.

Det görs inte någon särskild uppföljning av dotterbolagens arbete med krisberedskap.

Västerås Stadshus AB har inte någon uttalad roll i det övergripande arbetet med krisberedskap. Bolaget har heller inte antagit någon krisplan för internt arbete. Stadshus AB bidrar till bättre samverkan inom kommunkoncernen.

Särskild återrapportering inom krisberedskap efterfrågas inte av bolagsstyrelserna utöver vad som inbegrips i internkontrollplanerna. Vi rekommenderar att såväl kommunstyrelsen som berörda bolagsstyrelser tar del av en samlad återrapportering kring vidtagna åtgärder i samband med att handlingsplan för ökad krisberedskap når sitt slutdatum vid utgången av 2019.

Rekommendationer bolagen

Utifrån vad som framkommit i granskningen rekommenderas att Västerås Stadshus AB:

- ▶ Tar ställning till om det finns möjlighet till ökad samverkan och effektivisering inom kris- och katastrofberedskap genom gemensamma resurser och kompetens inom koncernen.
- ▶ Säkerställer att alla dotterbolag deltar aktivt i koncernövergripande och strategiska utvecklingsarbeten som Västerås stad initierar inom området kris- och katastrofberedskap.

Revisionen har överlämnat revisionsrapporten till kommunfullmäktige. Rapporten är publicerad på stadens hemsida www.vasteras.se.

För ytterligare information, kontakta revisionens ordförande Ulf Höglund tfn: 0705-19 14 00 eller revisionssekreterare A Björnsson tfn: 021-39 29 21.